

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 28.05.1968, sp. zn. 4 Tz 28/68, ECLI:CZ:NS:1968:4.TZ.28.1968.1

Číslo: 59/1968

Právní věta:

Samo doporučení znalců lékařů, zda je či není vhodné uložit obviněnému ochranné léčení (§ 72 odst. 1, 2 písm. a tr. zák.), není dostatečným podkladem pro rozhodnutí soudu o této otázce. Takové rozhodnutí může soud učinit až na základě zhodnocení všech v úvahu přicházejících důkazů, zejména po zhodnocení celého znaleckého důkazu, provedeného vyšetřováním duševního stavu obviněného.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 28.05.1968

Spisová značka: 4 Tz 28/68

Číslo rozhodnutí: 59

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Ochranné léčení, Znalci

Předpisy: 140/1961 Sb. § 72 141/1961 Sb. § 116

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud vyslovil porušení zákona mj. v ustanovení § 108 odst. 1, 2 tr. ř. rozsudkem krajského soudu v Ústí nad Labem z 25. května 1966 sp. zn. 4 To 243/66, jímž krajský soud rozhodoval o odvolání v trestní věci ohledně trestného činu pokusu vraždy podle § 8 odst. 1, § 219 tr. zák.

Z odůvodnění:

Z provedených svědeckých důkazů bylo bezpečně prokázáno, že obviněný byl kritického dne v bytě občana V. v podnapilém stavu a počínal si tam hrubě až násilně. Proto byl požádán o pomoc příslušník MV, který bydlí v témže domě. Protože příslušník věděl, proč má pomoc poskytnout, vzal do jedné ruky obušek a do druhé pistoli, do níž předtím zasunul zásobník s ostrými náboji. Mezi ním a obviněným pak došlo k potyčce, když obviněný se nechtěl podrobit příslušnickovým příkazům. Přitom se obviněnému podařilo příslušníkovi MV vytrhnout z ruky nejprve obušek, pak i pistoli, a to takovým způsobem, že mu zlomil ukazovák na ruce. Pak obviněný obrátil pistoli proti příslušníkovi MV a stiskl spoušť; když rána nevyšla, natáhl závěr pistole a znovu proti tělu jmenovaného stiskl spoušť asi ze dvou metrů. Výstřel ani tentokrát nevyšel. Na to byl obviněný za pomoci další osoby odzbrojen.

Skutková zjištění soudů jsou v těchto směrech správná a úplná. Soudy nepochybily ani při právním posouzení skutku obviněného. Je však třeba jim vytknout, že blíže neobjasnily příčinu, proč zbraň selhala; tato okolnost je mimořádně důležitá z hlediska ustanovení § 31 odst. 2 písm. c) tr. zák., podle něhož při stanovení druhu a výměry trestu u pokusu trestného činu se přihlédne též k tomu, do jaké míry se jednání pachatele přiblížilo k dokonání trestného činu, jakož i k okolnostem a důvodům, pro které k jeho dokonání nedošlo. Zjištění těchto příčin má zvláště důležitý význam i pro rozsah použití § 40 odst. 1 tr. zák., zejména pro hodnocení mimořádných okolností případu. V průběhu vyšetřování byl o duševním zdraví obviněného pořízen posudek dvěma znalci psychiatrie. Podle jejich písemného posudku obviněný trpí duševní poruchou a to oligofrenií v pásmu debility, a kromě toho u něj znalci shledali psychopatické rysy osobnosti. Tyto duševní poruchy obviněnému částečně zabraňovaly ovládat jednání a snižovaly jeho kritičnost a soudnost (rozpoznávací složku). Znalci v závěru posudku nedoporučili u obviněného vyslovit ochranné léčení a vyslovili názor, že trest u něho může mít jistý výchovný účinek. Zde je třeba připomenout, že se znalci měli ve smyslu § 116 odst. 3 tr. ř. především vyjádřit, zda příznaky zmenšené přičetnosti obviněného jsou takového rázu, že jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, což však neučinili. O tom, zda je či není třeba vyslovit s ohledem na duševní poruchu obviněného ochranné léčení, přísluší pak rozhodnout pouze soudu. Znalecký posudek je proto z naznačeného hlediska neúplný. Úplné objasnění duševního zdraví obviněného je mimořádně důležité z hlediska případného použití ustanovení § 32 tr. zák.

Okresní soud v hlavním líčení tento písemně vypracovaný znalecký posudek pouze přečetl jako listinný důkaz, aniž však znalce vyslechl, jak bylo s ohledem na závažnost dokazované skutečnosti (nehledě ke zmíněné neúplnosti znaleckého posudku) nezbytné. Tím okresní soud porušil zákon v ustanovení § 108 odst. 1, 2 tr. ř., § 211 odst. 1 tr. ř.; ani krajský soud toto pochybení nenapravil.